

ΑΥΣΕΙΣ ΦΥΛΛΑΔΙΟΥ Ι-χώροι Hilbert

8^ο Εξάμηνο ΣΕΜΦΕ 2010

Ασκηση 0.1. Είναι:

$$(Fg)(T) = \int_0^T e^{-T-s} g(s) ds = e^{-T} \int_0^T e^s g(s) ds = e^{-T} \langle f, g \rangle,$$

όπου $f(t) = e^t$ και g πραγματική, διότι από ανισότητα Cauchy-Schwarz $|Fg)(T)| = e^{-T} |\langle f, g \rangle| \leq \|f\| \|g\|$ η ισότητα ισχύει αν $g = cf$, c σταθερά. Όμως $\|g\| = 1$, οπότε

$$1 = \int_0^T c^2 |f(t)|^2 dt = \int_0^T c^2 e^{2t} dt = (1/2)c^2(e^{2T} - 1) \Rightarrow c = \sqrt{\frac{2}{e^{2T} - 1}}.$$

Άρα $g(t) = \sqrt{\frac{2}{e^{2T}-1}} e^{2t}$, $t \in [0, T]$ με

$$(Fg)(T) = e^{-T} \int_0^T e^s \sqrt{\frac{2}{e^{2T}-1}} e^s ds = \dots = e^{-T} \sqrt{\frac{e^{2T}-1}{2}} = \sqrt{\frac{1}{2}(1-e^{-2T})}.$$

Ασκηση 0.2. Έστω $x_0 \in X$, τέτοιο ώστε $f(x_0) \neq 0$ και $M = [x_0]$. Για κάθε $x \in X$, θέτουμε $z = x - \frac{f(x)}{f(x_0)}x_0$, οπότε $z \in \ker f$ και $x = z + \frac{f(x)}{f(x_0)}x_0 \in \ker f + M$. Επιπλέον $\ker f \cap M = \{0\}$, οπότε στην πραγματικότητα είναι ευθύ αλγεβρικό άθροισμα $X = \ker f + M$. Έστω N ψηφιζόρων τοψ X τέτοιος ώστε $\ker f \subsetneq N$. Θεωρούμε $x_0 \in N \setminus \ker f$. Τότε $X = \ker f + [x_0] \subseteq \ker f + N = N \Rightarrow X = N$, αφού $\ker f \subseteq N$.

Ασκηση 0.3. Επειδή $M = [z]^\perp$ είναι κλειστός υπόχωρος του X , αν $M = X$ τότε $X^\perp = H^\perp = \{0\} = M^\perp = [z]$, άτοπο διότι $z \neq 0$. Άρα $M \subsetneq X$. έστω τώρα $x_0 \in X \setminus M$ και ότι υπάρχει $y_0 \in M$ τέτοιο ώστε $\|x_0 - y_0\| = D(x_0, M)$. Τότε $(x_0 - y_0) \perp M = [z]^\perp$, οπότε $x_0 - y_0 = cz$. Όμως $x_0 - y_0 \in X$, ενώ $z \notin X$, άτοπο.

Ασκηση 0.4. (i) Σε κάθε $p(t) = \sum_{k=0}^n a_k t^k$ αντιστοιχεί η πεπερασμένη ακολουθία $(a_0, a_1, \dots, a_n, 0, 0, \dots)$ στοιχείο του c_0 και αντιστρόφως. Άρα $X \cong c_0$ και $\overline{X} = \overline{c_0} = \ell_2$.

Από τον ορισμό του M (και έχοντας υπόψη την άσκηση 0.3.), αν $z = \{(k+1)^{-2} : k \in \mathbb{N}\} \in \ell_2$, τότε $M = [z]^\perp$.

(ii) Προφανώς η f είναι γραμμική, $f \neq 0$ (π.χ αν $p(t) = t^n + t^{n-1} + \dots + t + 1$ τότε $f(p) = \sum_{k=0}^n (k+1)^{-2} \neq 0$),

$$|f(p)|^2 = \left| \sum_{k=0}^n (k+1)^{-2} |a_k|^2 \right|^2 \leq \left(\sum_{k=0}^n (k+1)^{-4} \right) \sum_{k=0}^n |a_k|^2 = \left(\sum_{k=0}^n (k+1)^{-4} \right) \|p\|^2,$$

άρα f φραγμένο.

(iii) Είναι $M = \ker f$, άρα M κλειστός. Από άσκηση 0.1, ο M έχει συνδιάσταση 1.

(iv) Έστω ότι για $x_0 \in X \setminus M$, υπάρχει $p_0 \in M$ τέτοιο ώστε $\|x_0 - p_0\| = d(x_0, M) > 0$. Θεωρούμε $z_0 = x_0 - p_0 = c_0 + c_1 t + \cdots + c_m t^m$. Τότε $z_0 \perp M$. Για $0 \leq k \leq m$, έστω $w_k(t) = (k+1)^{-2} t^k - (m+2)^2 t^{m+1}$. Τότε $f(w_k(t)) = 0$, οπότε $w_k(t) \in M$ για κάθε $k = 1, 2, \dots, m$. Επομένως $w_k(t) \perp z_0$ για κάθε $k = 1, 2, \dots, m$. Όμως $w_k(t) \perp z_0 \Rightarrow 0 = \langle z_0, w_k \rangle = c_k (k+1)^2 \Rightarrow c_k = 0$ για κάθε $k = 1, 2, \dots, m$. Άρα $z_0 = 0$, άτοπο.

Άσκηση 0.5. Είναι: $\|x_n\| \rightarrow \|x\| \Leftrightarrow \langle x_n, x_n \rangle \rightarrow \langle x, x \rangle$. Επομένως, από $\langle x_n, x \rangle \rightarrow \langle x, x \rangle$ και το προηγούμενο έχουμε: $\langle x_n, x_n - x \rangle \rightarrow 0 \Rightarrow \langle x_n - x + x, x_n - x \rangle \rightarrow 0 \Rightarrow \langle x_n - x, x_n - x \rangle - \langle x, x_n - x \rangle \rightarrow 0$. Όμως $\langle x, x_n - x \rangle = \langle x, x_n \rangle - \langle x, x \rangle \rightarrow 0$, οπότε είναι $\langle x_n - x, x_n - x \rangle \rightarrow 0 \Rightarrow \|x_n - x\| \rightarrow 0 \Rightarrow x_n \rightarrow x$.

Άσκηση 0.6. Οι ιδιότητες του εσωτερικού γινομένου αποδεικνύονται εύκολα, αν βρεθεί η αντιστοίχιση, από το θεώρημα Riesz, στα γραμμικά συναρτησοειδή $f+g$, λf , όπου $\lambda \in \mathbb{C}$.

Αν w αντιστοιχεί στο $f+g$ και s στο λf , τότε για κάθε $z \in H$ είναι: $(f+g)(z) = f(z) + g(z) \Leftrightarrow \langle z, w \rangle = \langle z, x \rangle + \langle z, y \rangle \Leftrightarrow \dots w = x + y$ και $(\lambda f)(z) = \langle z, s \rangle \Leftrightarrow \lambda \langle z, x \rangle = \langle z, s \rangle \Leftrightarrow \langle z, \bar{\lambda}x \rangle = \langle z, s \rangle \Leftrightarrow s = \bar{\lambda}x$

Έτσι για παράδειγμα $(\lambda f, g) = \langle y, \bar{\lambda}x \rangle = \lambda \langle y, x \rangle = \lambda(f, g)$, κ.λ.π.

Τέλος H^* και H είναι ισομετρικά ισόμορφοι, αν ο ισομορφισμός $f \rightarrow x$ είναι ισομετρικός. Είναι $\|f\|_{(\cdot, \cdot)}^2 = (f, f) = \langle x, x \rangle = \|x\|^2$.

Άσκηση 0.7. Επειδή $f \neq 0$ υπάρχει $z \in (\ker f)^\perp$ τέτοιο ώστε $f(z) \neq 0$. Έστω $x \in X$. Θεωρούμε $z_0 = \frac{z}{f(z)}$ και $\alpha = f(x)$. Τότε είναι $x = \alpha z_0 + y$, όπου $y = x - \alpha z_0$, με $y \in \ker f$, αφού $f(y) = f(x) - \alpha f(z_0) = \alpha - \alpha = 0$.